

2025-12-05

Sjukvårdsintegrerad biobanksservice

Inger Lindström

Projektledare, Uppsala Biobank

Sjukvårdsintegrerad biobanksservice (SIB)

- Insamling och hantering av vätskebaserade forskningsprov sker inom eller i samarbete med sjukvårdens befintliga rutiner
- SIB garanterar spårbarhet av prov och provkvalitet i nivå med respektive vårdgivares provhantering
- SIB startade i Uppsala 2010. Nu en nationell modell som erbjuds vid ca 30 sjukhus.



Fördelar med nationell modell

- **Effektivt** – Insamling, hantering och bevarande av forskningsprov inklusive data om prov bli effektivare. Insamling tillgänglig 24/7 på vissa platser
- **Standardiserat** – en jämförbar process som säkerställer en hög och jämförbar kvalitet på prover oavsett plats för insamling. Hanteras av befintlig personal
- **Säkert** – Efter samtycke sparas och dokumenteras forskningsprov på ett sökbart och likvärdigt sätt i en biobank
- **Skalbart** – Flertalet forskningsstudier samlar prov via SIB på flera sjukhus samtidigt
- **Inkluderande** - SIB skapar förutsättningar för fler patienter att inkluderas i studier, avsett var i landet de bor
- **Anpassningsbart** – Modellen kan införas och anpassas för verksamheter från universitetssjukhus till vårdcentraler

Beställning och provtagning

Elektronisk beställning av prov via vården remiss-system

Hodgkinstudien
PROTHYM v 1 och v 3
PROTHYM v 5
ProtonCare
SWANCA-v 4
SWANCA-veckovis
CSI-veckovis
Allergi-IgE-medierad
Allmänkemi
Autoimmunitet Akutfasproteiner
Celiaki
Cellulär immunologi
Cerebrospinalv
Funktionsundersökning
Hematologi-Inflammation
Hormoner
Koagulation
Koagulation,special
Läkemedel

Redigera värde/urval för befintligt villkor

Villkor
Datornamn
Användare Hämta
Användarroll Hämta
Arbetsenhet
Skandion Hämta

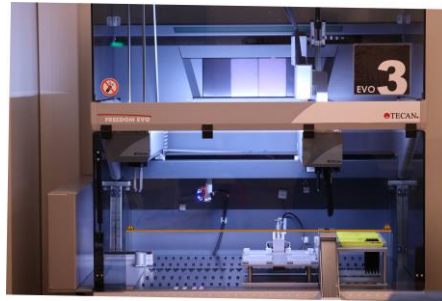


Provtagning på sjukhuset eller annan vårdenhet. Transport till laboratorium inom 2 timmar

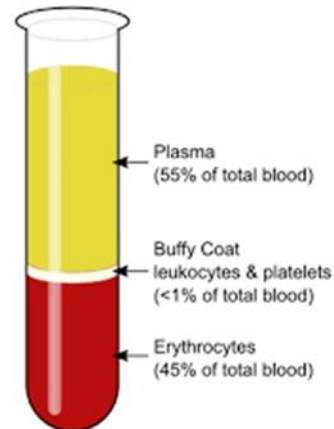


Provhantering

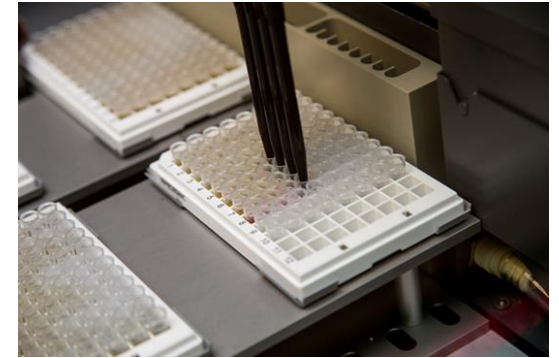
Sortering – Biobanksrör till separat rutin.
Infrysning direkt eller biobanksrobot



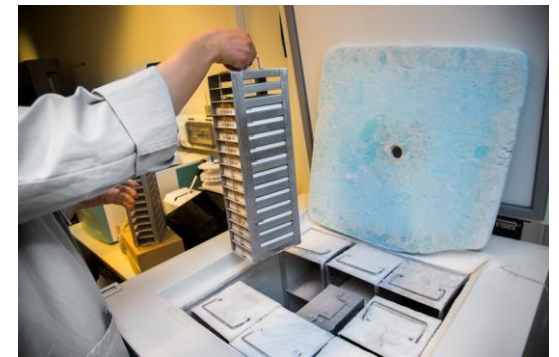
Centrifugering –
Blodceller separeras från
plasma eller serum



Alikvotering – 1 provtagningsrör fördelas till 8 mindre rör



Infrysning -
-70 °C inom 2 timmar.
Mål: Arm till frys 4 timmar



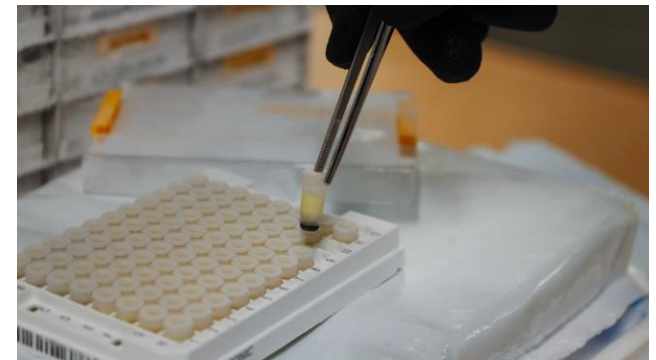
Lagring och utplock

Lagring - i -70°C i biobankens frysar, manuella eller automatfrys.
Full spårbarhet av prov via IT-system LabWare LIMS



Automatfrys BiOS, Hamilton Storage
för lagring och automatiserad
plockning av prov

Utplock – på beställning från forskare.
Manuellt eller med BiOS



PROVINFORMATION (PROVGIVARE+PROV)

Journalssystemet
(COSMIC)

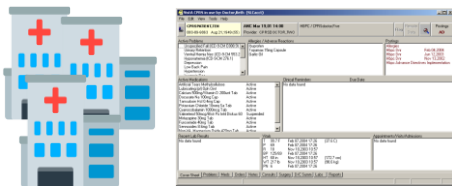
.xml

FLEXLAB[®]
THE LABORATORY MAKER

.xml

LABWARE
Results Count
Biobank
LIMS

.CSV



Avdelning på sjukhus

Klinisk kemi och farmakologi

Uppsala Biobank



Beställning
Provtagning

Sortering
Infrysning eller centrifugering

Alikvotering, 225µl x 8 per
insamlingsrör

Mottagning och strukturering i LIMS
Lagring i -70 °C.

PROV

SIB studier i Uppsala

Cirka 70 pågående SIB – studier av olika storlek med provinsamling vid 80 kliniker.

Forskningsområden:

Cancer, kardiologi, psykiatri, neurologi, infektionssjukdomar, förlossningsvård.

U-CAN

Uppsala Umeå Comprehensive Cancer Consortium

Insamling startade 2010. 15 cancerdiagnoser, 17 000 patienter.

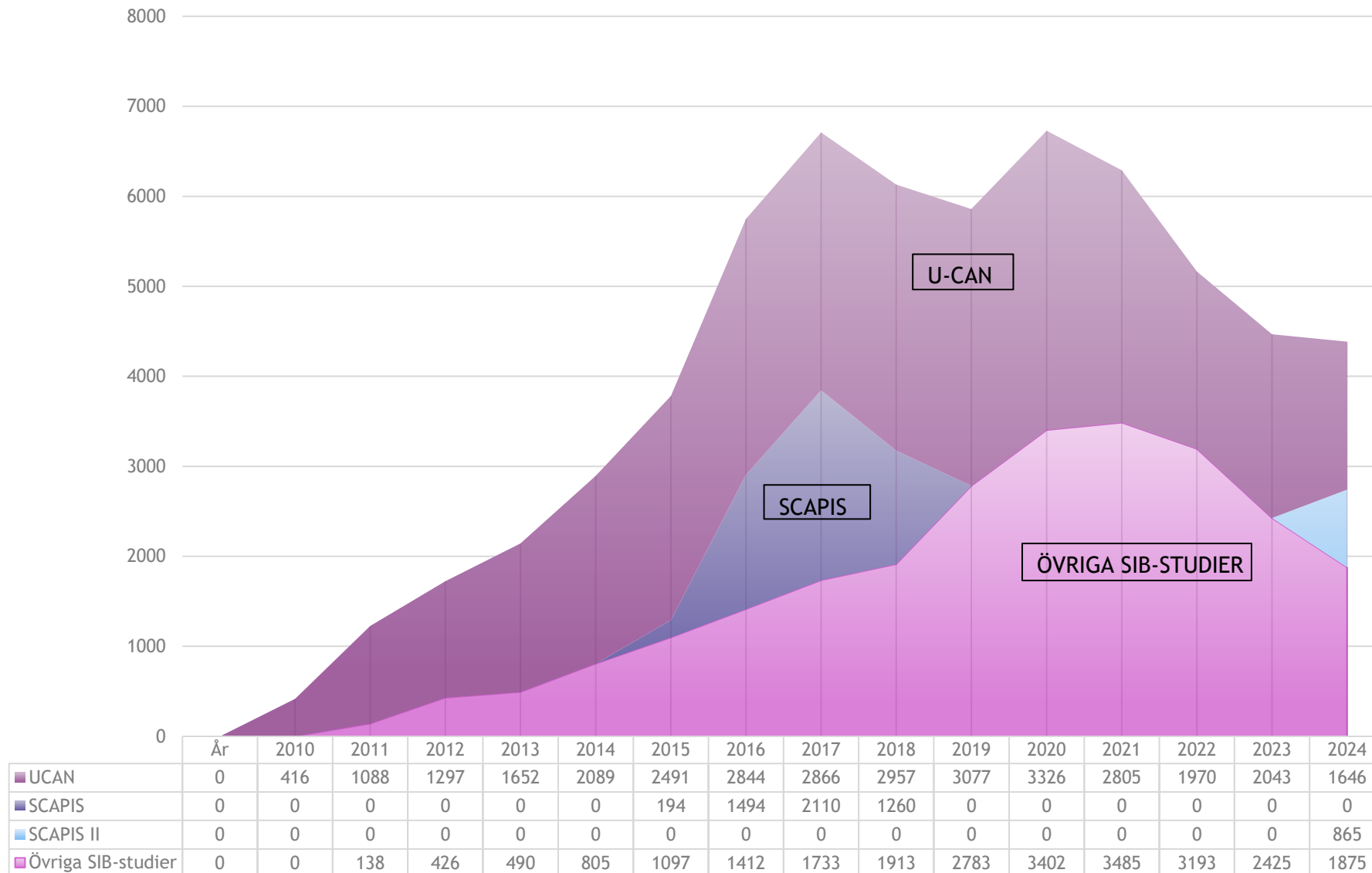
SCAPIS

Målet att hitta människor som är i riskzonen för hjärt- kärlsjukdomar

Swedish CardioPulmonary bioImage Study, Hjärt-lungfonden huvudfinansiär. Scapis: 5 000 deltagare i Uppsala.

Scapis-2: 2 500 deltagare i Uppsala.

SIB insamling – provgivare per år



Totalt 2024

Provgivare: 81 938

Stora rör: 115 188

Små rör: 2 757 589

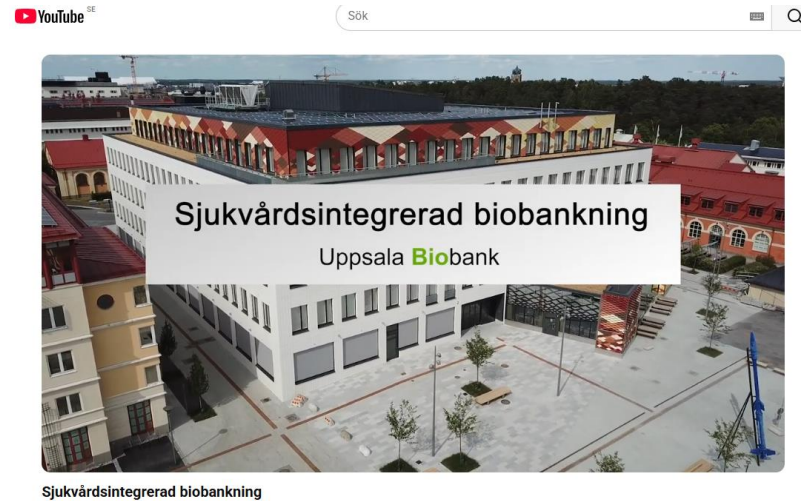
Mer om SIB

Uppsala Biobanks film om SIB

[Sjukvårdsintegrerad biobankning - YouTube](#)

Biobank Sveriges film om SIB

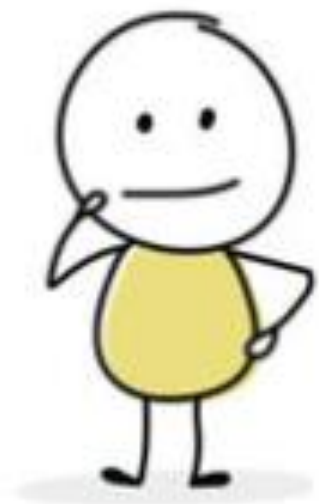
<https://biobanksverige.se/forskning/sjukvardsintegrerad-biobankning/>



Biobankningens betydelse

Se vår film som beskriver varför biobankning är så viktigt både för oss som samhälle och dig som individ.





Tack!

Frågor ?

